

Lahkota prihodnosti

GRADIVO ZA NOVINARJE

Pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja in simbolični izklop zadnjih peči elektrolize B

Talum, 21. december 2007

Več informacij:

Dejan Levanič

e-mail: dejan.levanic@talum.si

gsm.: +386 31 451 199

tel.: +386 2 7995808

Talum je s pridobitvijo **okoljevarstvenega dovoljenja Ministrstva za okolje in prostor** in **pravočasno ustavitvijo delovanja še zadnjih peči elektrolize B zaključil pretežni del procesa prestrukturiranja proizvodnje aluminija v Talumu, s katerim je začel leta 1988.**

Prestrukturiranje proizvodnje je del razvojne strategije Taluma, s katero želi družba slediti **okoljskim standardom**, hkrati pa do leta 2010 **povečati proizvodnjo** aluminija s 152.000 ton na 165.000 ton letno, **dodatno zaposliti** do 200 ljudi ter **povečati uspešnost poslovanja** Taluma.

1. OKOLJEVARSTVENO DOVOLJENJE: del Talumove dolgoročne poslovne politike

Okoljevarstveno dovoljenje, ki ga je Talum pridobil od Ministrstva za okolje in prostor, potrjuje pravo smer razvoja Taluma, ki je s svojo dosedanjo strateško usmeritvijo in načrti v nadaljnje vlaganje v razvoj družbe in okolja dokazal, da je vreden zaupanja ne le lokalnega okolja, temveč predvsem svojih zaposlenih, poslovnih partnerjev in kupcev.

Okoljevarstveno dovoljenje, ki ga je Talumu podelilo Ministrstvo za okolje in prostor, se prvič izdaja za štiri dejavnosti hkrati, in sicer za:

- obratovanje naprav za izdelavo anod,
- obratovanje livarne sive litine v sestavljalnici anod,
- obratovanje naprav za proizvodnjo aluminija z elektroliznim postopkom,
- obratovanje naprav za taljenje aluminija v livarnah in za
- obratovanje drugih naprav s tehnološko povezanimi enotami.

Okoljevarstveno dovoljenje predpisuje okoljevarstvene zahteve za:

- emisije snovi v zrak,
- emisije snovi in toplote v vode,
- emisije hrupa,
- elektromagnetno sevanje,
- ravnanje z odpadki,
- učinkovito rabo vode in energije,
- varnost naprav in celovito obvladovanje tveganja,

ter določa obveznosti poročanja in obratovalni monitoring po posameznih področjih.

Okoljevarstveno dovoljenje Ministrstva za okolje in prostor določa zahteve po izpolnjevanju do leta 2010 in po tem letu.

Politika kakovosti in ROVZD (ravnanje z okoljem ter varstvo in zdravje pri delu)

V obdobju od leta 2007 do leta 2010 je Talum v Politiki za kakovost in ROVZD kot cilje določil:

- zmanjšanje specifičnih **emisij prahu** za 85 % in **plinskih fluoridov** za 75 % do leta 2010, glede na leto 2003,
- zmanjšanje specifičnih **emisij toplogrednih plinov**, izraženih v CO₂ ekvivalentih, do leta 2010 za 25%, glede na leto 2003,
- zmanjšanje specifičnih **količin odpadkov** za 15% do leta 2008, glede na leto 2003, in odstranitev preostalih naprav, ki vsebujejo PCB, do leta 2010,
- do leta 2010 **zagotovitev optimalnega sistema ločevanja komunalnih, tehnoloških in padavinskih vod** z ustrezno navezavo na vodotok oziroma komunalno čistilno napravo.

Nekatere izmed teh ciljev je Talum **že dosegel**; že v letu 2007 je bil namreč iz tovarne odstranjen še zadnji preostanek naprav, ki so vsebovale PCB. Z **ustavitvijo proizvodnje aluminija v elektrolizi B** Talum uresničuje tudi **zmanjšanje specifičnih emisij prahu, plinskih fluoridov in ekvivalentov CO₂**. Ločevanje komunalnih vod od industrijskih

odpadnih vod s postavitvijo male komunalne čistilne naprave pa bo realizirano konec leta 2008.

Z letom 2008 Talum uvaja tudi nekaj novosti:

- **trajno beleženje podatkov meritev** prahu, plinskih fluoridov in ogljikovega monoksida na obeh izpustih elektrolize C v skladu z zahtevami sprejete zakonodaje na področju emisij v zrak v letu 2007 ter
- neposredno vlaganje z namenom **izboljšanja parametrov v okolju**:
 - zmanjšanje količin odpadkov ter njihovo ustrezno ravnanje v DE Anode, zmanjšanje emisij prahu v DE Anode,
 - izgradnjo ločenega sistema odpadnih vod na komunalne in industrijske odpadne vode s postavitvijo male komunalne čistilne naprave s kapaciteto 700 PE,
 - izboljšanje nadzora nad emisijami prahu v zrak z namestitvijo primernih pokazateljev delovanja čistilnih naprav v livarnah in DE Anode.

2. POSLOVNI REZULTATI IN PRESTUKTURIRANJE PROIZVODNJE:

pokazatelji uspeha

a. Poslovni rezultati

Talum se lahko v letošnjem letu pohvali s **poslovnimi rezultati**, ki so posledica **dobrega načrtovanja** ter posledične **uspešne blagovne proizvodnje**:

- V obdobju januar-september 2007 je Talum prodal **117.333 ton** proizvodov iz aluminija, kar je kar za **4 odstotke več od načrtovanega**.
- Skupna ustvarjena vrednost prodaje Taluma v obdobju januar-september 2007 znaša **267.990.534 EUR**, kar za **18 odstotkov presega načrtovano** vrednost prodaje.
- Donos iz poslovanja znaša **270.873.504 EUR** in je tako večji od načrtovanega donosa kot donosa, doseženega v enakem obdobju lani.
- Poslovni izid iz rednega poslovanja znaša **10.355.798 EUR** in tako za **1.704.152 EUR presega poslovni izid** v enakem obdobju lani.
- Iz podatkov v izkazu poslovnega izida za obdobje januar – september 2007 sledi, da je Talum dosegel pozitiven poslovni izid v višini **7.973.964 EUR**, kar presega načrtovani poslovni izid za to obdobje kot tudi poslovni izid v enakem obdobju lanskega leta.
- **Povprečna bruto plača na delavca** za obdobje januar – oktober znaša **1.610,29 EUR**.
- Še nekaj kazalcev poslovanja za Talum (izračunani na osnovi doseženih poslovnih rezultatov v letu 2006):

dodana vrednost na zaposlenega	71.850 EUR
čista dobičkonosnost kapitala (ROE)	10,40%
čista dobičkonosnost sredstev (ROA)	6%
EBITDA	42.625.847 EUR
EBIT	21.335.585 EUR

b. Prestrukturiranje proizvodnje

Talum je s projektom **Modernizacije proizvodnje primarnega aluminija** začel že **konec osemdesetih let preteklega stoletja**. Druga faza projekta se je pričela leta 2001, glavno investicijskih aktivnosti v okviru tega projekta je Talum zaključeval v letu 2002 (druga polovica elektrolize C, dograditev peči za pečenje anodnih blokov). Z naslednjim korakom prestrukturiranja, investicijskim projektom **pretaljevanje odpadnega aluminija**, je začel v letu **2005**, ki je sedaj v zaključni fazi, hkrati pa je zaključil tudi projekt ustavitve **proizvodnje aluminija v elektrolizi B**.

Projekt pretaljevanja odpadnega aluminija je obsegal **vgradnjo oziroma rekonstrukcijo naprav v vseh livarnah tako, da so ustrezne za pretaljevanje odpadnega aluminija z vgradnjo čistilnih naprav** ter skladišča za odpadni aluminij z napravami za predpripravo materiala za pretaljevanje. **Projekt pretaljevanje odpadnega aluminija je ključen za nadaljnji razvoj Taluma**, saj je zasnovan kot priložnost Taluma, da po ustavitvi proizvodnje aluminija v elektrolizi B ohrani sedanji obseg končnih proizvodov in ga celo poveča.

Projekt poleg tehnološke prenove pomeni tudi pomemben prispevek k varovanju okolja v Talumu.

c. Ustavitev proizvodnje aluminija v elektrolizi B in elektroliza C

Elektroliza B je v svojih elektroliznih pečeh omogočala **proizvodnjo zelo čistega aluminija**. Ker elektrolizne peči niso bile zaprte, je bila ta proizvodnja **za okolje precej obremenjujoča**, kar je tudi eden od razlogov, da je bila potrebna odločitev za njeno ustavitvev.

Po ustavitvi proizvodnje v elektrolizi B Talumu ostaja le proizvedeni aluminij iz elektrolize C v količini okrog 84.000 t letno, da pa se ne bi obseg blagovne proizvodnje zmanjšal, bo aluminij iz elektrolize C nadomestil pretaljeni odpadni aluminij.

Elektrolizo C v Talumu sestavljata **dve elektrolizni dvorani, C1 in C2**. Elektroliza C ima **dva objekta za čiščenje plinov, ki se vračajo v proizvodni sistem in s tem znižujejo vplive proizvodnje aluminija na okolje**. Elektrolizne peči so **pokrite in opremljene s centralnim sistemom za prebijanje skorje in dodajanje glinice ter AlF_3** .

Ob skupno **128** delavcih je bila **produktivnost dela** v elektrolizi B okrog **270 t** aluminija letno na zaposlenega. Za elektrolizo C je pri sedanji proizvodnji **84.000 t** aluminija letno ta podatek **977 t** aluminija na zaposlenega.

Primerjava	Elektroliza B	Elektroliza C
Proizvodnja elektrolizne peči na dan	538 kg Al	1.453 kg Al
Dnevna proizvodnja elektrolize	97.100 kg Al	227.000 kg Al
Izkoristek toka	88%	95,7%
Poraba enosmerne električne energije	14.700 kWh/t Al	13.314 kWh/t Al
Povprečna življenjska doba peči	2.100 dni	2.910 dni

Talum dosegla relativno nizke vrednosti povprečne porabe izmenične električne energije na tono proizvedenega aluminija. V letu 2006 je v elektrolizi B dosegal

povprečno letno porabo **15,028 kWh**, v elektrolizi C pa **13,429 kWh**. Svetovno povprečje je v letu 2006 znašalo 15,268 kWh letno, evropsko pa 15,275 kWh letno.

3. ODGOVORNO POSLOVANJE:

poslovna usmeritev

Talum **85 odstotkov svoje proizvodnje** izvaža na **evropski trg aluminijevih izdelkov**. Glede na razmere na tem trgu, svoj razvoj usmerja v:

- uvajanje pretaljevanja odpadnega aluminija, ki postaja vse pomembnejši vir oskrbe vseh proizvodnih programov z osnovno surovino - aluminijem,
- povečevanje proizvodnje izdelkov z višjo dodano vrednostjo v proizvodnji za svojega kupca (»custome-made« proizvodnja): proizvodnja rondelic in izparilnikov, livarske zlitine,
- usmeritev proizvodnje v končne proizvode – ulitke.

Z zastavljenimi razvojnimi programi bo Talum poskušal **uresničiti rast proizvodnje iz 152.000 ton na leto na 165.000 ton na leto v letu 2010** in temu ustrezno tudi povečanje uspešnosti poslovanja podjetja.

Poslovna usmeritev - ODGOVORNO POSLOVANJE pa še vedno narekuje pretežni del investicij in aktivnosti na področju ravnanja z zaposlenimi, okoljem in širšo skupnostjo.

a. Razvoj proizvodnje

Projekt "**Pretaljevanje odpadnega aluminija**" se bo končal v letu 2008 in bo zagotavljal pretaljevanje 75.000 t odpadnega aluminija na leto, s čimer bo Talum popolnoma nadomestil proizvodnjo aluminija, proizvedenega z elektrolizo B. Predračunska vrednost projekta znaša **24,145 mio EUR**.

Projekt "**Posodobitev proizvodnje rondelic**" obsega nadomestitev zastarele opreme, kar bo omogočilo **dvig proizvodnje za 20%**. Predračunska vrednost projekta je **3,915 mio EUR**.

V letu 2006 je Talum pričel z uvajanjem **proizvodnega programa »Ulitki«**. V končnem dosegu bo projekt vključeval vse faze obdelave ulitkov, vključno z montažo, in omogočil povečanje proizvodnje na 3500 ton na leto do leta 2010. Predračunska vrednost projekta znaša **12,695 mio EUR**.

b. Vlaganje v okolje in varstvo pri delu

Talum pri investicijah ne pozablja na vlaganja, potrebna za zmanjševanje vplivov na okolje. Tako v prihodnjem letu 2008 predvideva **vlaganje 3,030 mio EUR sredstev v:**

- ureditev infrastrukture meteornih in komunalni odpadnih vod,
- zmanjševanje emisij v zrak,
- zmanjševanje količine odpadkov,
- zniževanje hrupa,
- mehaniziranje težkih del.

V letu 2008 bo torej Talum za področja ekologije, varstva in razvoja namenil **21,695 mio EUR**, kar predstavlja okrog **6% prihodkov** družbe.

c. Vlaganje v zaposlene

V Talumu je zaposlenih **1.033**, sodelavk in sodelavcev. Skupaj z zaposlenimi v hčerinskih podjetjih in tistih, ki delajo neposredno za Talum, je zaposlenih **1.386** ljudi, kar predstavlja približno **6 % delovno aktivnega prebivalstva Upravne enote Ptuj**.

Struktura zaposlenih v Talumu

- Povprečna starost zaposlenih je **42 let**, delež **zaposlenih invalidov** je **skoraj 12 odstoten**.
- Talum je z marcem 2007 pričel z revolucionarnim zaposlovanjem žensk v proizvodnji in danes znaša delež zaposlenih žensk v Talumu **12,3 %**.
- Talum zaposluje **nad 15%** ljudi **s končano najmanj VI. stopnjo** strokovne izobrazbe, kar družbi zagotavlja, da lahko sama izvede večino razvojnih nalog, investicij in projektov.

Izobraževanje zaposlenih

- V **letu 2006** je povprečno število ur izobraževanja in usposabljanja na zaposlenega znašalo **24,1 ure**, v **letu 2007** pa število ur znaša že več kot **34** na zaposlenega.

Skrb za zdravje in dobrobit zaposlenih

- Pod sloganom »**Zdravo Talum!**« družba že deset let izvaja aktivnosti za zdravje, s katerimi skupaj z zaposlenimi skrbi za ohranjanje njihove psihofizične kondicije. Že osem let je delež celotnih bolniških izostankov pod 5%, kar je glede na delež zaposlenih invalidov in povprečno starost zavidljiv rezultat.
- Talum skrbi tudi za **varno starost zaposlenih**. V drugi pokojninski steber vlaga maksimalna neobdavčena sredstva oz. 5, 84% na bruto plačo vsakega posameznika, kar nakazuje na posebne račune, ki so last zaposlenih samih. Dodatno kolektivno pokojninsko zavarovanje Talum izvajamo že od leta 2001, ko so spremembe zakonodaje sploh omogočile takšna vlaganja za varno starost.

Prihodnost zaposlenih v Talumu

Za **uspešno izvedbo zastavljenih ciljev** namerava Talum **do leta 2010** dodatno zaposliti okrog **200 sodelavcev**.